

Til landets kommuner ved kommunelegen og kommunedirektøren

Kopi til landets fylkesmenn

Deres ref.:

Vår ref.:
20/11139

Dato:
06.11.2020

Innhenting av opplysninger til Folkehelseinstituttets beredskapsregister for covid-19

Bakgrunn

Folkehelseinstituttet er vel kjent med den fantastiske innsatsen som legges ned i smitteoppsporingsarbeidet i landets kommuner. Dette arbeidet er avgjørende for å sikre befolkningens liv og helse gjennom pandemien, og vi er glade for det gode samarbeidet som er mellom kommunene og oss i denne dugnaden. For å kunne bistå kommunene enda bedre i dette arbeidet, særlig i koordineringen mellom ulike enheter, har vi behov for et bedre datagrunnlag i arbeidet med å fremskaffe oversikt og kunnskap om situasjonen. Vi ber med dette derfor om å få elektronisk tilgang til smitteoppsporingsopplysningene på individnivå som kommunene har lagt inn i sine smitteoppsporingsverktøy.

Hjemmelsgrunnlag for anmodning om opplysninger

Med hjemmel i Helseberedskapsloven § 2-4 og Smittevernloven jf. § 2-2 åttende ledd, jf. § 7-9 ber vi således om at elektroniske opplysninger som finnes i kommunenes smitteoppsporingsverktøy utleveres til Folkehelseinstituttets beredskapsregister "Beredt C19". I vårt samarbeid med kommunene ser vi at smittesporingsarbeidet kan gjennomføres langt mer effektivt og med høyere kvalitet ved bruk av elektroniske verktøy, og vi oppfordrer derfor de kommunene som ikke har tatt i bruk slike verktøy om å gjøre det – i hovedsak med tanke på den pågående epidemien, men også for annet smittevernarbeid jf. [Handlingsplan for et bedre smittevern](#). I denne omgang ber vi imidlertid kun om å få opplysningene som er tilgjengelige i KS smittesporing (Fiks/DHIS-2), ReMin og Oslo kommunes system (PasInfo).

Den eneste oppfølgingen vi ønsker av dette brevet, er at de kommunene som har tatt i bruk KS smittesporing, ReMin eller PasInfo, gir oss en kort tilbakemelding om at de gir tillatelse til at KS smittesporing, ReMin eller PasInfo utleverer opplysningene til FHI. Tillatelsen sendes på epost til henriette.fossum@fhi.no.

Vi ber om disse opplysningene for å styrke den nasjonale overvåkingen av pandemien og kunne gi kommunene og befolkningen råd om smittesituasjonen og kunne vurdere nødvendige tiltak for å begrense og få kontroll med smittespredning. Dette skal ses på bakgrunn av Folkehelseinstituttets myndighetsoppdrag i smittevernloven § 7-9 hva angår epidemiologisk overvåking, plikten til å utføre helseanalyser og gi kommunale, fylkeskommunale og statlige institusjoner, helsepersonell og befolkningen råd og faglig bistand om smittsomme sykdommer, smittevern og valg av smitteverntiltak.

Smittevernloven § 2-2 åttende ledd gir Folkehelseinstituttet (m.fl.) hjemmel til å be om opplysninger fra offentlige kilder uten hinder av lovbestemt taushetsplikt når det er nødvendig for iverksetting av tiltak eller for oversikt og kontroll i forbindelse med smittsomme sykdommer. Videre kan Folkehelseinstituttet i en smittesituasjon behandle opplysninger samlet inn etter dette ledd i samsvar med helseberedskapsloven § 2-4. Denne bestemmelsen gir regler for opprettelse av et midlertidig helseberedskapsregister.

Vi ber videre om disse opplysningene for å kunne fremskaffe kunnskap som kan bidra til å verne om befolkningens liv og helse ifm. epidemien. Opplysningene vil derfor inngå i det midlertidige beredskapsregisteret [Beredt C19](#), som er opprettet av FHI med hjemmel i helseberedskapsloven § 2-4 for å håndtere beredskapssituasjonen under den nåværende pandemien. Formålet med Beredt C19 er i tillegg til å gi løpende oversikt og kunnskap om utbredelse, årsakssammenhenger og konsekvenser av covid-19-pandemien, å fremskaffe oversikt og kunnskap om hvordan pandemien og tiltakene som er iverksatt ifm. pandemien påvirker befolkningens helse, bruk av helsetjenester og helserelaterte atferd. Opplysningene i beredskapsregisteret kan behandles uten samtykke fra den registrerte og kan tilgjengeliggjøres (fra for eksempel kommunen eller sykehuset) uten hinder av lovbestemt taushetsplikt dersom det er nødvendig for å oppnå registerets formål, jf. Helseberedskapsloven § 2-4 tredje ledd. Opplysningene behandles i samsvar med helseregisterloven, herunder gjeldende personvernregler og krav til sikkerhet og konfidensialitet.

Videre behandling av opplysningene, herunder sammenstilling med andre kilder, reguleres av helseregisterloven § 6 som viser til personvernforordningen (GDPR) som bl.a. forutsetter et behandlingsgrunnlag. Behandlingsgrunnlaget er personvernforordningen art 6 nr. 1 e) og art. 9 nr. 2 i), med supplerende nasjonalt rettsgrunnlag i helseberedskapsloven § 2-4, og Smittevernloven §§ 7-9 jf. 2-2. Covid-19 er definert som alvorlig grenseoverskridende helsetrussel etter EWRS (EUs Early warning and response system, jf. kommisjonsforordning 1082/2013), og oppfyller følgelig det rettslige vilkåret i GDPR art. 9 nr. 2 i).

Opplysningene knyttet til smittesporing vil, sammenstilt med andre datakilder i Beredt C19, benyttes til å oppfylle formålet med registeret og vårt myndighetsoppdrag i medfør av smittevernloven. Eksempelvis vil opplysningene bidra til å styrke den nasjonale overvåkingen av covid-19 ved å følge med på den epidemiologiske situasjonen, herunder fremskaffe kunnskap om smitten og smitteoppsporingsarbeidet på tvers av kommuner og mellom ulike institusjoner og etater. Et annet eksempel er behovet for kunnskap om hvor smitten skjer (familie, skolen, arbeidsplass, utlandet, kollektivtransport, sykehjem, ukjent, osv.) og om det er observerbare kjennetegn ved grupper av personer som smitter mange (alder, kjønn, bosted, yrke, tidligere bruk av helsetjenester, etc.). Slik kunnskap kan være avgjørende for å utforme tiltak som reduserer smitten og samtidig ikke er unødig inngripende, herunder i vurderinger av hvem som bør vaksineres først. Utviklingen i antall nærkontakter som registreres per tilfelle, inkludert variasjon mellom kommuner, og særlig kjennetegn ved personer som har mange nærkontakter, er også et eksempel på kunnskap som er viktig for håndteringen av pandemien. Vi har også behov for å få mer kunnskap om hvordan testing og smittesporingsarbeid drives i ulike kommuner, for å kunne lære av arbeidet i kommuner som lykkes med å begrense sekundærsmitte i og utenfor egen kommune.

Data det er behov for

Vi ber om daglig utlevering (automatisert) av data fra de elektroniske smitteoppsporingsverktøyene kommunen benytter. Automatisert daglig rapportering av data fra smittesporingsverktøyene trengs for alle nye registrerte tilfeller og nærkontakter, og oppdaterte opplysninger av tidligere registrerte tilfeller og nærkontakter. I praksis hentes disse dataene fra smittesporingsverktøyene, slik at vår innhenting av dataene ikke vil innebære merarbeid for hver kommune.

Populasjon og variable

- Alle records i smitteoppsporingsverktøyet, med informasjon fra og med 1.2.2020 og fram til dags dato, dette inkluderer alle personer som er registrert i smitteoppsporingsverktøyet

- Vi har behov for de fleste variablene som finnes i verktøyene, inkludert for eksempel indekstilfellenes, nærkontaktenes og sekundærtillfellenes identitet (vil bli pseudonymisert i Beredt C19, for eksempel fødselsnummer/d-nummer/navn/telefonnummer/osv.) og annen informasjon knyttet til symptomer, bo- og smittested, informasjon om karantene/isolasjons, antatte eksponeringer/steder, utbruddsinfo, husholdningsinformasjon, "kladde"-betegnelser, testaktivitet, sykdomsforløp og kontakter med helsetjenester, mv., samt en rekke datovariabler. Informasjon som gjør det mulig å koble mellom indeks, nærkontakter og sekundærtillfeller er også nødvendig.

Dersom det er enklere for kommunen ved administratoren av smittesporingsverktøyet å starte utlevering **for deler av utvalget og evt. med lavere frekvens enn daglig**, ber vi en dialog om det slik at vi kan starte å få noe data så fort som mulig.

Behandling av opplysningene

For å sikre personopplysningene best mulig og som et ledd i vår plikt til å foreta en dataminimering, jf. GDPR art. 5 pkt. 1c og helseberedskapsloven § 2-4 andre ledd med henvisning til helseregisterloven § 6, ønsker vi ikke å ha direkte personidentifiserende opplysninger (fødselsnummer etc.) i Beredt C19. Vi omgjør derfor alle fødselsnumre til et pseudonym idet data tas inn i registeret. Videre er det i registeret streng tilgangskontroll, og ulike analyseteam får tilgang til data tilpasset de ulike delproblemstillingene som skal besvares.

Kobling av datakilder

Opplysningene som innhentes i Beredskapsregisteret blir koblet med andre opplysninger på individnivå, bl.a. for å kunne følge personene over tid. Dette er viktig for å kunne gjøre risikovurderinger, smittevernstrategier og øvrige vurderinger av tiltak myndighetene har iverksatt eller vurderer å iverksette. For tiden inkluderer Beredt C19 opplysninger fra sykehusenes elektroniske journaler (NPR), KPR, Norsk intensiv- og pandemiregister, MSIS/labdatabasen, Folkeregisteret og NAVs AA-register, og vi har søkt om å også innlemme opplysninger fra SYSVAK. Etter som kunnskapsbehovene stadig endrer seg under pandemien vil vi hele tiden vurdere behovet for opplysninger fra andre kilder og innlemme dem fortløpende, evt. slette dem hvis behovet opphører.

Ved spørsmål ta kontakt med Henriette Fossum (henriette.fossum@fhi.no), telefon 95 89 33 99.

Vennlig hilsen

Gun Peggy Knudsen
Områdedirektør

Anja Schou Lindman
Prosjektleder Beredt C19